

forløses Forsøg, Udvalget for et Par Aar siden gjorde paa at oversætte et landbrugsministerielt Lovforslag paa Dansk, kan jeg forstaa, at Udvalget har opgivet Ævred. Men dette Lovforslag udmærker sig ved en Mængde af den Slags uheldige Forbindelser. — Her drages altsaa Folkeskolens Lærere med ind under de folkekirkelige Retter. Den ærede sidste Taler (Borgbjerg) og den ærede Ordfører for Venstre (Moltesen) har gjort opmærksom paa det urimelige deri. Jeg ved, at man som Grund for at drage Folkeskolens Lærere ind under de folkekirkelige Retter anfører, at de er Religionslærere, men hvorfor skal saa ikke den højere Almenskoles Religionslærere drages ind under folkekirkelige Retter? Det er der jo ingen, der tænker paa. Det kan jo ikke være som Kirkebetjente, at Lærerne kommer ind under folkekirkelige Retter, thi som saadanne falder de jo ind under Udtrykket: „andre i dens Kirkers Tjeneste staaende Personer“. Jeg mener for øvrigt, at her drages der alt for mange ind, idet efter dette Udtryk ogsaa Rengøringskoner, Bælgetrædere o. s. v. kommer ind under folkekirkelige Retter, og det kan dog vist ikke være Meningen. Dobbelt urimeligt synes det mig at være at drage Folkeskolens Lærere ind under folkekirkelige Retter, naar man husker paa, at man ikke saa sjældent dispenserer Folkeskolens Lærere fra Forholdet til Folkekirken. Der er imidlertid Udsigt til, at dette kommer til at udgaa af Lovforslaget.

Jeg mener, at 2det Stykke i Lovforslagets § 1 er uheldigt og uklart affattet. Der staar: „Saafremt Biskoppen finder, at der paa Grund af Sagens Beskaffenhed som Embedsforseelse eller paa Grund af dens Berøring med den paagældendes Embedsførelse, Lære eller Levned bør finde folkekirkelig Medvirken Sted“ o. s. v. Men i § 5 staar der udtrykkelig, at naar Sagen vedrører vedkommendes Lære eller Levned, skal folkekirkelig Medvirken finde Sted, saa det er altsaa noget, som slet ikke hører ind under Biskoppens Skøn, og Bestemmelsen derom burde derfor rettelig udelades af § 1.

§ 5 er den Del af Lovforslaget, som ubetinget tiltaler mig mindst. Her blandes paa en efter min Mening aldeles utilbørlig Maade en Præsts Lære og hans Levned sammen. Jeg mener, at hvis en Præst fører et forargerligt Levned, bør han dømmes haardt, men at en Præst har Mening, som afviger fra det, man kalder

„den rene Lære“, bør man stille sig med allerstørste Varsomhed overfor, thi det kan godt være, at disse særlige Meninger i Virkeligheden staar i Forbindelse med noget ganske overordentlig værdifuldt hos den Mand. Derfor er det mig saa utiltalende, at man i samme Aandedræt nævner en Præsts Lære og hans Levned, og i § 5 tænkes der aabenbart ved „Levned“ paa noget ret graverende. Jeg ønsker ikke, at Spørgsmaalet om en Præsts Lære skal bringes for Domstolene. Jeg frygter egentlig ikke for, at Højesteret vil tage med haard Haand paa Lærespørgsmaalet. Tværtimod har Højesteret før vist sig forstaaende og ikke dømt efter den bogstavelige Opfattelse af Danske Lovs Krav om Overensstemmelse med Symbolerne. Den 12. Juni 1834 faldt der ved Højesteret en overordentlig interessant Dom over en københavnsk Præst. Han var anklaget for, at hans Lære ikke var i Overensstemmelse med Symbolerne, og der er heller ikke Tvivl om, at den ikke var det. Men Højesteret frikendte denne Præst. Uagtet hans Anklager var en meget anset Mand, blev han pure frifundet, saa det viser Højesterets uheldige Standpunkt, og jeg tror, at Højesteret den Dag i Dag vil dømme paa samme uheldige Maade. Derimod er jeg rigtignok ganske uenig med det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) med Hensyn til de Provsteretter, som vil blive oprettede, hvis dette Lovforslag bliver til Lov. Det ærede Medlem mente, at saadanne Provsteretter vilde fælde langt mere frisindede Domme i dogmatiske Spørgsmaal end en almindelig borgerlig Domstol. Det tror jeg ikke, thi disse Provsteretter faar tilsat et gejstligt Element, der, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) rigtig bemærkede, vil blive det overvejende, og naar vi nu tænker paa, at vi her i Landet har et Landsförbund, som har sat sig til Opgave at faa rensat ud i den Kætteriets Augiasstald, som de mener, den danske Folkekirke er, og som, hvis de havde Magt, som de har Agt, sikkert ikke vilde nøjes med at feje Præsten fra Skibsted og Kongsted ud, men Turen let kunde komme til selve Sjællands Biskop og mange andre, nærer jeg stor Ængstelse for de Domme, der vilde blive fældede ved disse Provsteretter. Jeg tvivler ganske vist ikke om, at de vilde blive underkendte ved Højesteret, men det vilde være uheldigt, om der skulde falde en hel Del Kættedomme ved Provsteretterne, som maatte underkendes ved Højesteret. Nej, lad